

Den sydafrikanske Unions racepolitik.

(Dagsordenens punkt 76).

Spørgsmålet om apartheid-politikken har beskæftiget generalforsamlingen siden 1952, og det blev sat på 16. generalforsamlings dagsorden efter anmodning af 46 lande, hvoriblandt Danmark, Island og Norge.

Resolutioner.

(1) Congo (Leopoldville), Ghana, Guinea, Irak, Libyen, Mali, Senegal, Sierra Leone, Somalia, Sudan og Forenede arabiske Republikker fremsatte den 30. oktober et resolutionsudkast, hvortil senere 20, mest afrikanske, lande sluttede sig. Heri foreslog de med henvisning til, at Sydafrika ikke havde efterkommet generalforsamlingens tidligere anmodninger i spørgsmålet om racekonflikten samt til den sydafrikanske regerings ubøjelige vedholden ved racepolitikken, hvorved den internationale fred og sikkerhed bragtes i fare, iværksættelse af en række foranstaltninger imod Sydafrika. Sikkerhedsrådets opmærksomhed foresloges henledt på spørgsmålet om Sydafrikas fortsatte medlemskab af FN, og alle stater opfordredes højtideligt til at tage følgende skridt: (a) afbrydelse af diplomatisk forbindelse med den sydafrikanske regering, (b) lukning af havne for alle skibe under sydafrikansk flag, (c) forbud mod at besejle sydafrikanske havne, (d) boycot af alle afrikanske varer og standsning af eksporten til Sydafrika, (e) landings- og overflyvningsforbud for sydafrikanske maskiner.

Endvidere foresloges sikkerhedsrådets opmærksomhed i overensstemmelse med pagtens art. 11 § 2 henledt på disse punkter.

Der foretoges delafstemning om forslaget.

De nordiske lande, Canada, USA og Storbritannien var blandt dem, der stemte imod at indbringe spørgsmålet om Sydafrikas FN-medlemskab for sikkerhedsrådet, men dette vedtoges med 47 stemmer for, 32 imod og 22 abstentions.

Ligeledes stemte de nævnte lande imod de foreslåede sanktioner, men også disse vedtoges. Stemmetallene var 48 for, 30 imod og 23 abstentions.

Med 55 stemmer for, 22 imod og 22 abstentions vedtoges derefter paragraffen om at henlede sikkerhedsrådets opmærksomhed på disse sanktionsvedtagelser.

Hele resolutionen vedtoges med 55 stemmer for, 26 imod, og 20 lande afstod. For stemte de afroasiatiske lande og øststaterne, imod bl. a. de nordiske lande, de vestlige stormagter, Argentina, Brasilien og Japan. Canada og de fleste latinamerikanske lande afholdt sig fra at stemme.

(2) Den 31. oktober fremsatte Afghanistan, Ceylon, Malaya, Indien og Venezuella et resolutionsudkast, hvortil senere Danmark, Norge og Togo sluttede sig som medforslagsstillere. Heri henvises der som i det førnævnte til Sydafrikas undladelse af at følge forsamlingens rekommandationer og dets fortsatte racepolitik. Alle stater opfordres til at træffe separate og kollektive foranstaltninger i overensstemmelse med pagten til at bringe denne politik til ophør. Den sydafrikanske regerings opmærksomhed henledes på pagtens bestemmelser om, at alle medlemmer i god tro skal opfylde de forpligtelser, de har påtaget sig under pagten, og den opfordres endnu en gang til at ændre sin politik og bære sig ad på en måde, der er i overensstemmelse med de forpligtelser, som er pålagt den ved pagten.

Til dette forslag fremsattes ændringsforslag, hvorved resolutionen skærpedes. Æthiopien foreslog indsat en paragraf, der henledte sikkerhedsrådets opmærksomhed på, at der i Sydafrika er opstået en situation, der indebærer en fare for international fred og sikkerhed, og opfordrede rådet til at overveje, hvilke skridt der bør tages mod Sydafrika på grund af dets fortsatte krænkelser af FN-pagten. Sovjetunionen foreslog en paragraf, hvorved alle lande opfordredes til at nægte Sydafrika sådan bistand, som kan udnyttes til yderligere undertrykkelse af den indfødte befolkning, derunder våbenhjælp. Pakistan foreslog forbud mod olieeksport til Sydafrika.

Ved afstemningen vedtoges alle ændringsforslagene. Danmark og Norge, der var medforslagsstillere til resolutionsforslaget, stemte imod dem sammen med de øvrige nordiske lande, idet dog Finland afstod ved afstemningen om det sovjetiske forslag. Gennemgående var ca. 50 lande for ændringsforslagene, ca. 30 imod, og ca. 20 afholdt sig fra at stemme.

Resolutionsforslaget som ændret vedtoges derefter med 72 stemmer (hvoriblandt